

HOIKANTIE 21-23, OULU LUONTO- JA MAISEMASELVITYS 1/2 KARTTA 1:2000

Nykyinen maisema ja käyttö

Selvitysalue sijaitsee Laanilan kaupunginosassa (65) Oulussa. Laanila sijoutuu Oulujoen pohjoispuolelle, Pohjantien ja Kuusamontien rajaamalle alueelle. Selvitysalue rajautuu etelässä Hoikantiehen ja pohjoisessa Nokkalantien omakotitalotontteihin. Itäpuolella on Nokkalantien kerrostalotontti ja länsipuolella luonnontilainen puistoalue. Selvitysalueen tontti on tyypillinen 1960-luvun piha, jossa kasvillisuus koostuu säilytetyistä männyistä, muutamista yksittäisistä koristepensaista ja nurmesta. Autopysäköinti on vastikään siirretty rakennusten väliseltä alueelta tontin itäreunaan. Länsireunassa on oleskelualue huvimajoineen. Toinen pihan kerrostaloista on purettu ja paikalla on tällä hetkellä monttu. Piha-alue on selvityshetkellä epäviihtyisiä purku-urakasta johtuen, pinnat ovat rikkoontuneet ja viheralueet epäsiistit. Tontin viihtyisyyteen vaikuttaa merkittävästi tontin rajautuminen puistoalueeseen, jossa on merkittävää puustoa. Puistossa kulkee polku, jonne on yhteys tontilta. Hoikantien varren koivurivi luo myös viihtyisyyttä alueelle. Hoikantien varren autopysäköinti pientareilla heikentää alueen viihtyisyyttä.

Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus, VILMO-suunnitelmassa Oulujoen rantavyöhyke on määritetty tärkeäksi viheralueverkoston osaksi (Oulujoen rantojen viherkillat) ja Pohjantien ympäristö suojaviheralueeksi. Alueet yhdistää tonttiin rajautuva Kivekkäänpuisto, jonka eteläosa on määritetty osaksi viheralueverkostoa. Kivekkäänpuiston pohjoisosaa ei ole määritetty osaksi viheralueverkostoa, mutta sen kautta on viheryhteys Pohjantien suojaviheralueelle. Alueella ei ole muinaismuistoja eikä luonnonmuistomerkkejä.

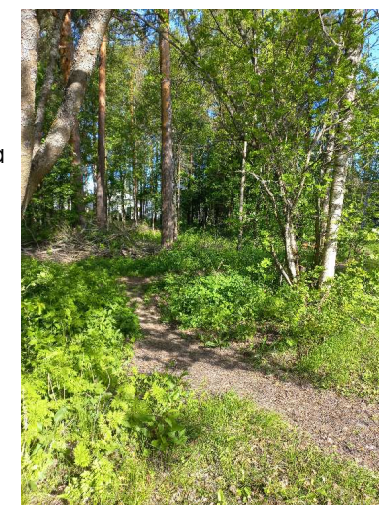
Kuva 1. Pysäköintialue ja tien varren vanhoja mäntyjä.

Kuva 2. Näkymä tontilta Hoikantien yli Kivekkäänpuistoon.

Kuva 3. Toinen tontilla olleista kerrostaloista on purettu.

Kuva 4. Tontin kulmalta lähtävä metsäpolku.

SELITTEET

- Selvitysalueen raja
- ← ① Valokuvan ottosuunta

MAISEMATILAT

- Avoin viheralue, nurmi
- Puoliavoin viheralue, pihan puustoa

NYKYINEN KÄYTTÖ

- Hiekkapintainen kenttä/kuoppa puretun rakennuksen kohdalla
- Asfalttipintainen alue
- Polku

ARVOKOhteet/MAISEMAN VAHVUUDET

- ☆ Merkittävä yksittäispuu tai puuryhmä*
Mänty
- Uhanalaisen linnun havaintopiste
1. Varpunen
2. Tervapääsky
- + < Miellyttävä näkymä
- Puurivi (koivu)
- Viheralueverkoston osa, virkistysalue (VILMO)
- Viheralueverkoston osa, maa- ja metsätalousvaltainen alue (VILMO)
- Viheralueverkoston osa, suojaviheralue (VILMO)
- Vesistö ekologisen yhteydenä (VILMO)
- Oleva virkistysyhteys viheralueella (VILMO)
- Viheryhteyden tarve rakennetulla alueella (VILMO)
- Paikallinen viheryhteys

ONGELMAKOhteet/MAISEMAN HEIKKOUDET

- Autojen hallitsematon pysäköinti pientareilla
- Vieraslajiesiintymä, viitapihlaja-angervo

*sijainti arvioitu maastokäynnillä

Kuva 5. Ilmakuva vuodelta 1939. Selvitysalue on metsäsaareke joen ja peltojen välissä.

Kuva 6. Ilmakuva vuodelta 1980. Alue on rakentunut nykyiseen muotoonsa.

Kuva 7. Ilmakuva vuodelta 2004. Omakotialue on täydentynyt ja suojapuusto kasvanut asuinalueen ja moottoritien väliin.

Kuva 8. Ilmakuva vuodelta 2022. Moottoritien remontissa on jouduttu poistamaan asuinalueen ympäröivää puustoa.

Maiseman historia

Selvitysalue on ollut osa pientä peltoaluetta sekä metsäaluetta 1939 vuoden ilmakuvan perusteella. Alue on kaavoitettu vuonna 1957 kerrostalotonteiksi ja rakennukset on rakentuneet 1964. Pohjantie on rakentunut 1960-luvun lopulla. 1980-luvulla Laanilan asuinalue on jo kokonaisuudessaan rakentunut. Asuinalueen keskiosiin on säilytetty metsäinen viheralue, Kivekkäänpuisto, joista eteläiseen osioon sijoittuu leikkipuisto ja pohjoiselle puistoalueelle avoin alue jäänteinä alueella sijainneesta peltoalueesta. Pohjantien varren puusto on selkeästi vähentynyt lisärampin ja melusuojauksen rakentamisesta johtuen. Oulujoen rannan viheralueet selvitysalueen kohdalla ovat säilyneet pitkälti samankaltaisina viimeiset 90 vuotta.

Luonto- ja linnustoarvot

Selvitysalueen kasvillisuus kartoitettiin maastokäynnillä 14.6.2023. Alueella ei ole uhanalaisia luontotyypppejä eikä uhanalaisia lajeja. Piha-alueella esiintyy haitallinen vieraslaji, viitapihlaja-angervo. Erityisiä pioneerilajeja tai tulokkaita ei ole, ruderaatilla esiintyi perinteinen niitty-laji, orvontädyke.

Selvitysalue ei ole potentiaalista liito-oravan elinympäristöä eikä lepakoiden esiintymisestä ole tallennettuja tietoja lähialueilla (Laji.fi). Rakennukset tarkasteltiin lepakoiden varalta, mutta merkkejä (raapimisjäljet, ulosteet) tai havaintoja lepakoista ei löytynyt.

Pesimälinnusto selvitettiin kahden käyntikerran (17.5.2023 klo 9:27-9:39 ja 13.6.2023 klo 6:09-6:26) kartoituslaskennalla. Samalla havainnointiin muita alueella esiintyviä eläimiä. Molemmat laskennat tehtiin heikkotuulisella ja poutaisella säällä. Kartoitus tehtiin tavanomaista tarkemmin siten, että mikään maaston kohta ei jäänyt 10 metriä kauemmas kuljetusta reitistä. Molemmilla laskentakeroilla laskettiin ja merkittiin ylös kaikki havaitut linnut ja muut selkärangaiset eläimet. Tulosten raportoinnissa ei kuitenkaan ole huomioitu alueen yli lentäneitä eikä alueen ulkopuolella olleita lintuja.

Selvitysalueella esiintyy tyypillisiä kaupunkilintuja. Pesiviksi tulkittiin viisi (5) lintulajia ja kokonaisparimääräksi seitsemän (7). Kaikkien lintuparien reviirit ulottuvat myös selvitysalueen ulkopuolelle.

Uhanalaisten lajien havaintopaikat on esitetty kartalla. Havaituista linnuista varpunen ja tervapääsky luokitellaan erittäin uhanalaisiksi. Varpuset pesivät rakennusten koloissa ja tervapääskyt yleensä katon rajassa räystäspeltien alla tai ullakolla. Hirmaasieppo oli löytänyt sopivan pesäpaikan sadevesikourusta. Räkättirastaan pesä oli metsikönlaidan koivussa. Punakylkirastas lauloi ensimmäisessä laskennassa ahkerasti korkeissa männyissä, mutta sen pesäpaikka jäi epävarmaksi. Pesiviksi tulkittujen lintuparien lisäksi tonteilla havaittiin ravinnonhaussa vihervarpus- ja peippoparit, joiden pesät sijaitsivat todennäköisesti läheisessä metsikössä.

Käytetyllä kahden käyntikerran kartoituslaskennalla ei yleensä löydetä kaikkia alueella pesiviä ja pesintää yrittäneitä lintupareja, ja toisaalta joitakin lyhytaikaisesti vierailleita lintuyksilöitä saatetaan tulkita pesiviksi. Tutkituilla tonteilla on kuitenkin niin vähän lintujen piilopaikkoja, että lyhyehköstä havainnointiajasta huolimatta todennäköisesti kaikki alueella pesivät lintulajit tulivat löydettyiksi. Varpusia havaittiin ensimmäisessä laskennassa kaksi paria ja toisessa vain yksi pari. Toisen parin pesä oli ilmeisesti viereisen tontin puolella. Tervapääskyt käyvät korkealla sijaitsevilla pesillään melko harvoin, mikä aiheuttaa parimäärän arviointiin epävarmuutta. Kerrostalon räystäiden tuntumassa kierteli kuusi tervapääskyä, mikä viittaa kolmeen pesivään pariin.

Maankäytön suositukset

Tontilla, Hoikantien varrella olevat vanhat hyväkuntoiset männyt suositellaan säilytettävän osana tontin kasvillisuutta.

Selvitysalueen rakennuksessa ja puissa pesii useita lintupareja. Mahdolliset purkutyöt ja puiden kaatamiset tulee tehdä lintujen pesimäajan 1.5.-31.8. ulkopuolella. Erittäin uhanalaiset tervapääsky ja varpunen ovat riippuvaisia sopivista pesimäkoloista. Kerrostalojen ullakoille tai kattorakenteisiin johtavat kolot eivät kuitenkaan ole erityisen hyviä pesimäpaikkoja, sillä kovalla helteellä ne kuumenevat tukalan kuumiksi. Mikäli uhanalaisten lajien pesiminen halutaan huomioida tontin uudessa käyttösuunnitelmassa, voisi niille asettaa pesimäpönttöjä tai sopivia tekopesiä sopivan korkealle rakennusten varjoisalle puolelle.

Tontilla ei ole sellaisia luontoarvoja, jotka estäisivät tontin kehittämistä.